

Bag begreberne

en introduktion til LGBT+ begreberne
og minoritetsgruppen bag

Af antropolog og projektleder Stine Haslund Jønsson

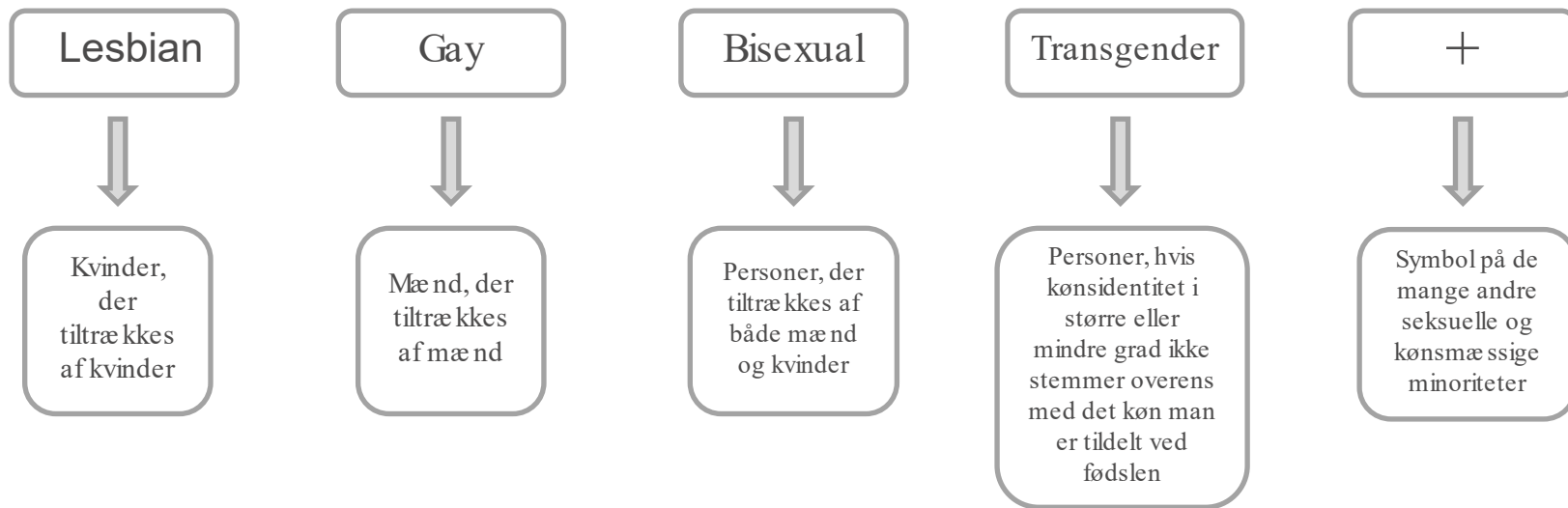

Dagens oplæg:

- Begrebsdefinition indenfor LGBT+ området
- Seksuel orientering og køn
- Reflektionsøvelse 1
- Et overblik over LGBT+ personers trivsel
- Reflektionsøvelse 2
- Gode råd (og introduktion til det kønsneutrale pronomen)
- Reflektionsøvelse 3

LGBT+: Bag bogstaverne

Et paraplybegreb taget fra USA og er blevet en international definition for mennesker, der bryder med normerne ift. seksualitet og kønsidentitet

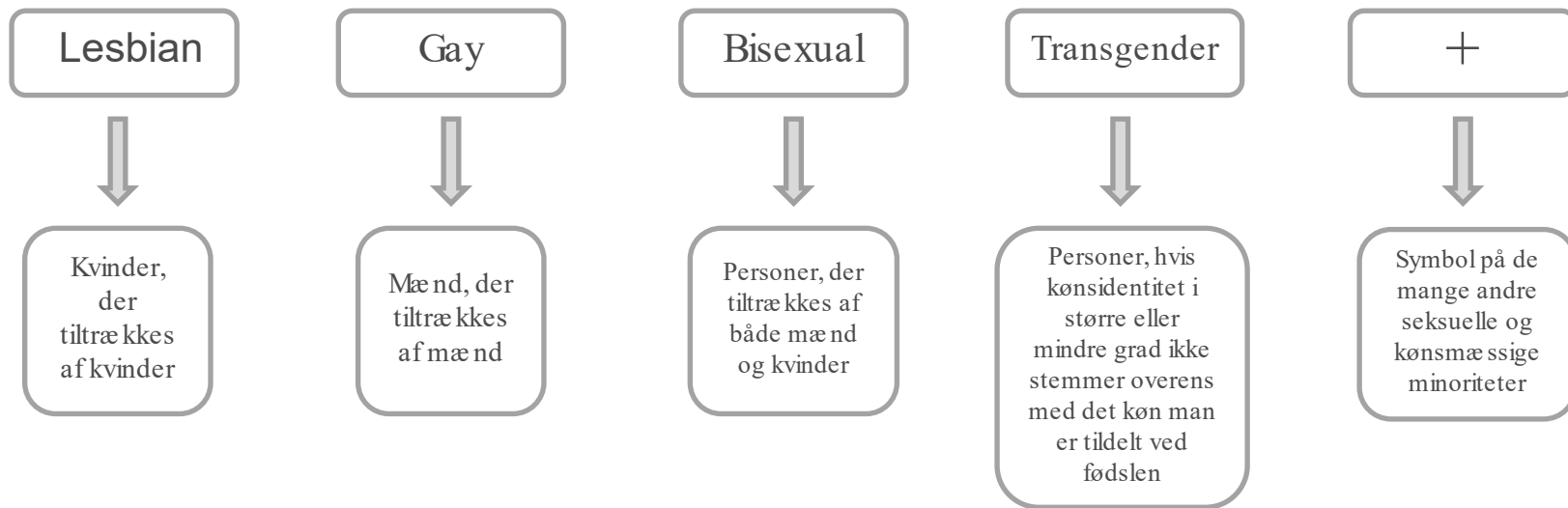
Transgender

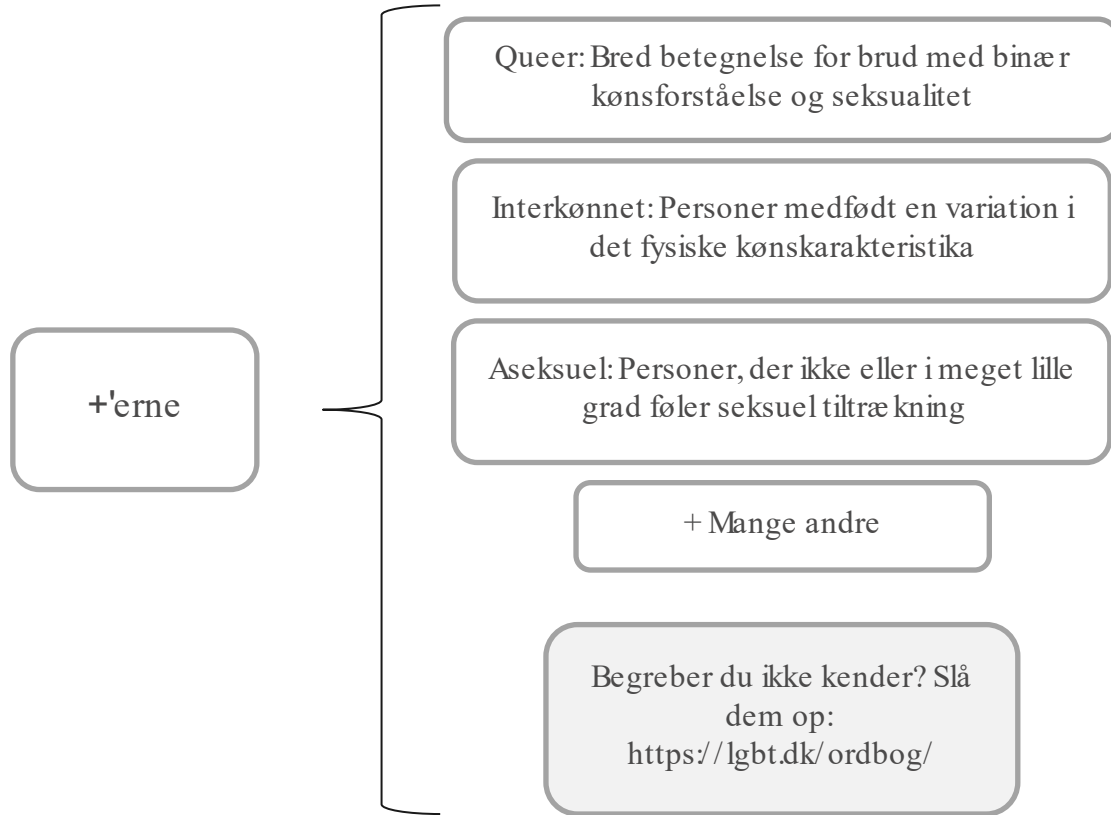

- Kønsubehag: *“En tilstand af ubehag som følge af uoverensstemmelser mellem fødselstildelt køn og kønsidentitet”* (Sundhedsstyrelsen)
- Selvledede besvær ved at være nøgen, følelse af at kroppen er forkert
- Puberteten medfører ofte mere kønsubehag
- Forskellig hvad den transkønnede har brug for:
  - Ændre navn, CPR
  - Ændre pronomen
  - Få hormonbehandling
  - Kirurgi – en lang proces

LGBT+: Bag bogstaverne

Et paraplybegreb taget fra USA og er blevet en international definition for mennesker, der bryder med normerne ift. seksualitet og kønsidentitet

Seksualitet og køn

"En persons seksuelle orientering beskriver i de fleste tilfælde, hvilke(t) køn vedkommendes seksuelle interesse og romantiske følelser retter sig imod. En seksuel orientering kan manifestere sig som tiltrækning, adfærd og/eller identitet, og der er ikke nødvendigvis fuldt sammenfald mellem disse tre dimensioner"
Sundhed.dk

Kønskaraktetika:
Indre og ydre kønsdele,
kromosomer

Det køn du identificerer dig som, som kan være i overensstemmelse eller uoverensstemmelse med det tildelte

Tøj, hår, makeup,
holdning, generelle udtryk

Refleksionsøvelse 1

- Har du/l gjort dig/jer specifikke overvejelser ang. Hvordan du/l bedst møder LGBT+ børn, unge og familier? Hvis ja, hvilke? Hvis nej, hvorfor ikke?
- Kan et større kendskab til LGBT+ begreberne klæde dig/jer bedre på til mødet med LGBT+ personer eller familier? Hvilken forskel kan det gøre for dig/jer? For LGBT+ personen?

Den danske LGBT+ befolknings trivsel og mistrivsel

- Studier om LGBT+ personer er derfor mangler der mere viden
- 8,7 % identificerer sig ikke som hetero. 9% af mænd, 14 % af kvinder har seksuelle erfaringer m. samme køn. 1 % nonbinære/transkønnede
- Hele LGBT+ gruppen er overrepræsenteret især ift. psykisk mistrivsel
- Især biseksuelle, transkønnede og nonbinære er grupper, der rangerer højt ift. Psykisk mistrivsel.
- LGBT+ personer med etnisk minoritetsbaggrund er endnu mere udsat
- Også overrepræsentation hos LGBT+ unge

Statistikken (Projekt Sexus 2017/2018)

- Ensomhed (total 29,3 %) Markant større hos LGBT+: Bi kvinder 59,2%
- Angst (total 26 %) Markant større hos B+: Nonbinære AFB 61,1%
- Selvskade (total 7,9 %) Markant større hos LGBT+: Transmænd 63,9 %
- Selvmordstanker (total 24,1%) Markant større hos LGBT+: Transkvinder 66,2 %
- Selvmordsforsøg (total 3,4 %) Markant større hos LGBT+: Bi kvinder 18,8 %, Transmænd 24,5 %
- 51% LGB personer har oplevet mobning eller chikane
- 25 % af transkønnede og nonbinære er blevet seksuelt forulempede

Hvorfor denne overrepræsentation?

Livsstilefaktorer

Indtager mere tobak og alkohol

Indtager flere stoffer

Er i højere risiko for at være udsat for vold, partnervold og seksualiseret vold

Minoritetsstress

Type stress som konsekvens af eksklusion, diskrimination, vold og hadforbrydelser samt frygt for dette.

Forkerthedsfølelse, at være anderledes, forklaringskrævende

Etniske minoritetspersoner er ekstra sårbare

Mødet med sundhedsvæsenet

"mangelfuld udnyttelse af eksisterende sundhedsydelse"

De usynlige patienter

To vejs tabu

Oplevelser af manglende åbenhed, accept og viden

Risiko for forkert vejledning, ikke få de rette undersøgelser

Refleksionsøvelse 2

- Giver begrebet minoritetsstres mening at tænke ind i dit møde med LGBT+ personer/familier? Hvis ja, på hvilken måde? Hvis nej, hvorfor ikke?
- Påvirker LGBT+ gruppens øgede mistro dit syn på dine tidligere møder med LGBT+ personer/ familier? Hvis ja, på hvilken måde - hvis nej, hvorfor ikke?

Gode råd

- Brug et åbent og inkluderende sprog
- Lyt til ord og sprogbrug og benyt de samme ord som personen selv (kropsdele, navne, pronomen) når personen ikke er til stede
- Mødet med den unge: Har den unge en fortrolig voksen at tale med? Hvad er den familiære situation?
- Opsøg mere viden - men ikke fra LGBT+ personerne selv
- Henvi videre:
  - Queerto-Queer i LGBT+HUSET: Skriv stine@lgbthuset.dk eller på lgbthusaarhus.dk
  - LGBT+ Danmarks rådgivning <https://lgbt.dk/raadgivning/>
  - AURA: Ungefællesskab for unge under 18 år: find dem på facebook 'AURA - Aarhus'
  - Sabaah Fællesskab for LGBT+ personer med etnisk minoritetsbaggrund samt rådgivning <https://sabaah.dk/>
  - FSTB: Foreningen for Støtte til Transkønnede <https://www.fstb.dk/>

Det personlige pronomen

- Vi har alle sammen et personligt pronomen
- Hvorfor er et pronomen vigtigt? Et pronomen fortæller noget om, hvem vi er
- Omtale, ikke tiltale
- Kønsneutrale pronomener
  - De
  - Hen
  - Den eller det

Husk

- Alle kommer til at lave fejl – det er okay
- Ret dine fejl
- Undgå at kommentere på det
- Tal langsomt og bevidst
- Ret andre – det er ikke personligt

Ental	1. person	jeg	mig	mit
	2. person	du	dig	dit
	3. person	han	ham	hans
		hun	hende	hendes
		hen	hen/hem	hens/hennes
		de	dem	deres
		den	den	dens
det	det	dets		
Flertal	1. person	vi	os	vores
	2. person	I	jer	jeres
	3. person	de	dem	deres

Gode råd

- Brug et åbent og inkluderende sprog og gå ind på antagelser
- Lyt til ord og sprogbrug og benyt de samme ord som personen selv (pronomen, navne, kropslige udtryk) når personen ikke er til stede
- Mødet med den unge: Har den unge en fortrolig voksen at tale med? Hvad er den familiære situation?
- Opsøg mere viden
- Henvi videre:
  - LGBT+HUSET mail@lgbthuset.dk
  - Queerto-Queer i LGBT+HUSET: skrivstine@lgbthuset.dk eller på lgbthusaarhus.dk
  - LGBT+ Danmarks rådgivning <https://lgbt.dk/raadgivning/>
  - AURA: Ungefællesskab for unge under 18 år: find dem på facebook 'AURA –Aarhus'
  - Sabaah Fællesskab for LGBT+ personer med etnisk minoritetsbaggrund samt rådgivning <https://sabaah.dk/>
  - FSTB: Foreningen for Støtte til Transkønnede Bønder <https://www.fstb.dk/>

Tak for nu

Har du lyst til at læse mere? Så gå ind på:

lgbsundhed.dk

Sundhed.dk

Sundhedsstyrelsens podcast om LGBT+ patienter
FSTBs materiale om transkønnede børn på www.fstb.dk

LGBT+ Danmarks ordbog

AIDS-FONDET: <https://aidsfondet.dk/rapporter-og-undersogelser/>

Eller tag kontakt til mig på:

stine@lgbthuset.dk

eller

+45 42 94 28 48

Afsluttende refleksioner

- Hvordan kan et fokus på inkluderende sprog se ud for dig? Hvilken forskel tror du, det kan gøre for mødet og relationen til LGBT+ personer/ familier?
- Kan du bruge noget af denne viden i praksis? Hvad og på hvilken måde?